

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

**គោលនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្រប្រើប្រាស់
បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍
ក្នុងការអប់រំនៅកម្ពុជា**

២០០៤

២០០៤

មាតិកា

អារម្ភកថា	---	៣
ចក្ខុវិស័យ	---	៥
គោលបំណង	---	៥
គោលនយោបាយចំពោះបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍នៅក្នុងការអប់រំ		៦
១- សាវ័តារ	---	៧
២- ការវិភាគស្ថានភាព	---	៨
២.១- កំរិតទទួលបាន និងកំរិតប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន	---	៨
២.២- អាំងឌិកាទ័រអប់រំ	---	៩
២.៣- ស្ថានភាពបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងការអប់រំនាពេលបច្ចុប្បន្ន	---	១០
២.៣.១- ការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀន	---	១១
២.៣.២- បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅក្នុងឧត្តមសិក្សា	---	១៣
២.៣.៣- ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ និង ការអប់រំពិចម្ងាយ	---	១៣
២.៤- ការត្រៀមលក្ខណៈបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅតាមសាលារៀន	---	១៤
៣- យុទ្ធសាស្ត្រលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងការអប់រំ	---	១៤
៣.១- គោលដៅរយៈពេលមធ្យម	---	១៤
៣.២- យុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលមធ្យម	---	១៦
៤- ផែនការសកម្មភាព	---	២២

ឧបសម្ព័ន្ធទី១ :

ចំនួនសិស្សរៀនពេញម៉ោងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា - - - - - ២៣

ឧបសម្ព័ន្ធទី២ :

ផលធៀបគរុសិស្ស-កុំព្យូទ័រនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៤ - - - - - ២៣

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣ :

ស្ថានភាពប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអេឡិចត្រូនិច និង ប្រព័ន្ធ
ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានបោះពុម្ព នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា - - - - - ២៤

អារម្ភកថា

គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងការអប់រំនៅកម្ពុជា និង យុទ្ធសាស្ត្រប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងវិស័យអប់រំនៅកម្ពុជា និង គោលនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍

គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ក្នុង វិស័យអប់រំនៅកម្ពុជា បានបង្ហាញពីដំណាក់កាលមួយនៃការងារសំខាន់របស់ក្រសួង អប់រំ យុវជន និង កីឡា ក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់សេវាអប់រំនៅកម្ពុជាអោយមាន ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និង ឈានចូលទៅរកបរិបទថ្មីនៃសាកលភារូបនីយកម្ម ។ គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ក្នុងវិស័យអប់រំនៅកម្ពុជានេះ គឺជា សមិទ្ធផលសំរេចបានពីវេទិកាពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុក កិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិនានាជាបន្តបន្ទាប់ ទាំងនៅក្នុងប្រទេស និង ក្នុងតំបន់ ព្រមទាំងឆន្ទៈ និង ការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់នៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ។

គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងវិស័យ អប់រំនៅកម្ពុជា ជាមាតិកាដ៏ត្រឹមត្រូវស្របតាមនិន្នាការពិភពលោកដែលជាយុទ្ធសាស្ត្រ និង ជាចំណុចដៅរបស់ផែនការជាតិអប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នា ។ គោលនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្រនេះក៏សង្កត់ធ្ងន់ផងដែរលើការពង្រឹងការងារអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ការសិក្សាពី ចម្ងាយ ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ ការបង្កើនគុណភាពអប់រំនៅមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ និង ក្រោយមធ្យមសិក្សាតាមរយៈ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ដែលជា តំរូវការក្នុងការបំពេញអាជីពនៅក្នុងសង្គមផ្នែកលើពុទ្ធិ និង ការកសាងភាពជាដៃគូ អោយបានល្អរវាងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល សហគមន៍ វិស័យឯកជន អង្គការជាតិ និង អង្គការអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ ។

គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ បានបញ្ជាក់ច្បាស់អំពីការជួយគាំទ្រ និង លើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន សំរាប់ជនជួបការលំបាក ។ ឯកសារស្តីពីផែនការយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ៥ឆ្នាំ លើកទី២ គោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍ និង ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ ២០០៤-០៨ សុទ្ធតែបានផ្តល់នូវគំនិតសំខាន់ៗ និង ការណែនាំជាច្រើន សំរាប់ការរៀបចំការកសាងគោលនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដើម្បីធានាបានការលើកទឹកចិត្ត និង ការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីអប់រំអោយមានជំនាញ ជាក់លាក់ ។

ជាទីបញ្ចប់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះមន្ត្រីជំនាញរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា អ្នកបច្ចេកទេស ស្ថាប័ន រាជរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ អង្គការស៊ុយីល និង ឯកជន ដែលបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងធំធេង ក្នុងការកសាងគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ។ ជាពិសេសនោះ ក្រសួងសូមថ្លែងនូវការកោតសរសើរ និង កតញ្ញាធម៌យ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ចំពោះ អង្គការ UNESCO ដែលបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និង ហិរញ្ញវត្ថុ ដោយបានសហការ យ៉ាងល្អពិសេស ជាមួយអ្នកបច្ចេកទេសរបស់ក្រសួង ក្នុងកិច្ចការធ្វើអោយសំរេច គោលនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្រដ៏មានប្រយោជន៍ចំពោះកុលបុត្រកុលធីតាខ្មែរ ។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នេះ នឹងរួមចំណែក អភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនៅកម្ពុជាប្រកបដោយគុណភាព ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៥

នេសដ្ឋបត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

បណ្ឌិត គុល ផេង

ចក្ខុវិស័យ

ចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែង សំរាប់ការអប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នានៅកម្ពុជា គឺការធានាការអប់រំប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប អោយទទួលបានដោយស្មើភាពនូវការអប់រំមូលដ្ឋានប្រកបដោយគុណភាព ព្រមទាំងត្រូវមូលដ្ឋានជូនប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះអោយបំពេញតួនាទីដ៏សកម្មមួយនៅក្នុងការកសាងប្រទេសជាតិខ្លួនឡើងវិញ សំដៅធ្វើសមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងសហគមន៍សកលលោកផ្អែកលើពុទ្ធិ ។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា កំពុងតែផ្តួចផ្តើមបញ្ចូលការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍អោយកាន់តែទូលំទូលាយ ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការអប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នានៅគ្រប់កំរិតសិក្សា ដើម្បីកសាងកំលាំងពលករជាអក្ខរជនបច្ចេកវិទ្យា ដែលសកម្មផលិត និង មានសមត្ថភាពវិភាគពិចារណាជូនជាតិ ។

គោលបំណង

- លើកកម្ពស់ការចូលសិក្សានៅកំរិតអប់រំមូលដ្ឋាន សំរាប់ទាំងអស់គ្នាទាំងក្នុងប្រព័ន្ធ និង ក្រៅប្រព័ន្ធ ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ជាឧបករណ៍មួយនៅក្នុងចំណោមឧបករណ៍សំខាន់ៗសំរាប់រៀន សំរាប់ការបង្រៀន សំរាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង សំរាប់ចែករំលែកព័ត៌មាន ។
- លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំមូលដ្ឋានអោយបានប្រសើរជាងមុន ដោយជំរុញការរៀនដោយខ្លួនឯងពេញមួយជីវិត ជាពិសេសនៅកំរិតក្រោយបឋមសិក្សា ។
- បង្កើនសមត្ថភាពភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយពិភពលោក ដោយមានកំលាំងពលករដែលមានជំនាញបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ សំរាប់ឆ្លើយតបចំពោះតម្រូវការការងារ ចេះប្រើប្រាស់ជំនាញទាំងនោះនៅក្នុងសង្គមផ្អែកលើពុទ្ធិ ។ ធានាថាកម្ពុជាពិតជាអាចប្រជែងបាន ។

គោលនយោបាយចំពោះបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ នៅក្នុងការអប់រំ

គោលនយោបាយ ស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ នៅក្នុង
ការអប់រំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះផែន
សំខាន់ៗចំនួន ៤ :

- **ផែនទី ១ :** បង្កលក្ខណៈអោយគ្រូ និង សិស្សគ្រប់រូបទាំងអស់ ជាពិសេសនៅ
កំរិតមធ្យមសិក្សា បានប្រាស្រ័យប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង
សារគមនាគមន៍ ដោយធានាអះអាងថា បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង
សារគមនាគមន៍ពិតជាត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាយានជួយកាត់បន្ថយគំនាត
ឌីជីថលរវាងសាលារៀនកម្ពុជា ជាមួយនឹងសាលារៀនផ្សេងៗទៀតនៅ
ប្រទេសជិតខាង ។
- **ផែនទី ២ :** សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើតួនាទី និង មុខងាររបស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង
សារគមនាគមន៍ ដែលជាឧបករណ៍សំរាប់រៀន និង បង្រៀនទៅតាមមុខវិជ្ជា
ផ្សេងៗ និង ក៏ជាមុខវិជ្ជាដោយឡែកផងដែរ ។ ការទទួលបានព័ត៌មានតាមអ៊ិនធឺណែត
បណ្តាញព័ត៌មានអន្តរជាតិ និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាដែលកាន់តែសកម្ម
តាមរយៈអ៊ីមែល (សារអេឡិចត្រូនិច) រវាងសាលារៀនជាមួយសាលារៀន
និង រវាងបុគ្គលជាមួយបុគ្គលនោះអាចបំពេញមុខនាទីយ៉ាងសំខាន់ នៅក្នុង
ការអភិវឌ្ឍន៍អាជីពជូនអ្នកអប់រំ ។

ក្រៅពីវិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ដែលជាឧបករណ៍សំរាប់រៀន និង បង្រៀនដែរនោះ
គោលនយោបាយនេះក៏បានសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រសំរាប់ទទួលយកព័ត៌មាន
បង្កើនពុទ្ធិ និង ជំនាញផ្សេងៗ សំរាប់ប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានផងដែរ ។

- **ផែនទី៣ :** លើកកម្ពស់ការអប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នា តាមរយៈការអប់រំ
ពិចម្រាយ និង ស្វ័យសិក្សា ជាពិសេសគឺនៅក្នុងចំណោមក្រុមកុមារ ក្រុមជំទង់
និង ក្រុមជនពេញវ័យជួបការលំបាក ដែលបាត់បង់ឱកាសចូលសិក្សានៅកំរិត

អប់រំមូលដ្ឋាន រួមមានអក្ខរកម្ម និង បណ្តុះបណ្តាលបំណិនដោយមិនគិតពី អាយុ ភេទ ជនជាតិភាគតិច ពិការភាព ឬ ទីកន្លែង ដោយគួបផ្សំជាមួយនឹងវិទ្យា ទូរទស្សន៍ ឯកសារបោះពុម្ព និង ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានចម្រុះ ។

- ផែនទី ៤ : សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់ផលិតភាព ភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាព ការគ្រប់គ្រងអប់រំ ។ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានគ្រប់គ្រងនេះ នឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់កាន់តែច្រើន ដើម្បីធ្វើអោយការងារមានល្បឿនលឿន ជាងមុន រួមមានការកត់ត្រាលទ្ធផលបំពេញមុខងាររបស់គ្រូ និង សិស្ស ការប្រាស្រ័យទាក់ទងព័ត៌មានរវាងរដ្ឋាភិបាល ជាមួយនឹងសាលារៀន កិច្ចតែង ការបង្រៀន ការវាយតម្លៃ ការធ្វើតែស ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និង ការថែរក្សាបញ្ជីសារពើពន្ធ ។

១. សាវតារ

ក្រោយសង្គ្រាមខ្មែរខ្មាំងអស់រយៈពេល ៣០ឆ្នាំ កន្លងមក កម្ពុជាបានខិតខំអភិវឌ្ឍ ធនធានមនុស្សរបស់ខ្លួន ដើម្បីកសាងប្រទេសជាតិសាជាថ្មីឡើងវិញ និង ដើម្បីធ្វើ សមាហរណកម្មខ្លួនចូលទៅក្នុងសហគមន៍តំបន់ និង សហគមន៍ពិភពលោក ។

ដំណាក់កាលបច្ចុប្បន្ននៃការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំកម្ពុជា គឺស្ថិតក្នុងដំណាក់បឋម នៅឡើយ ប្រសិនបើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងប្រទេសជិតខាង ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង សហគមន៍អន្តរជាតិកំពុងតែធ្វើការរួមជាមួយគ្នា ដើម្បីសំរេចអោយបានតាមគោលដៅអប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នានៅឆ្នាំ២០១៥ ហើយ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏ទទួលស្គាល់ផងដែរថា បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ មិនត្រឹមតែជាកត្តាចម្បងសំរាប់ជួយអោយសំរេចបានទាំងគោលដៅអប់រំសំរាប់ទាំង អស់គ្នាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែនៅបានបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលអោយទទួលបានសេរីភាពខាង ការបញ្ចេញមតិយោបល់ និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទងព័ត៌មានថែមទៀតផង ។ គេរំពឹង ទុកថា ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នេះ ពិតជានឹងជួយ លើកទឹកចិត្តអោយមានទម្លាប់ស្វ័យសិក្សា និង រៀនពេញមួយជីវិត ។

បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ដែលប្រើប្រាស់នៅកម្ពុជា រួមមាន បច្ចេកវិទ្យាកុំព្យូទ័រ បណ្តាញកុំព្យូទ័រអ៊ីមែល (សារអេឡិចត្រូនិច) និង អ៊ិនធឺណែត (បណ្តាញព័ត៌មានអន្តរជាតិ) ព្រមជាមួយនឹងវិទ្យា និង ទូរទស្សន៍ផងដែរ ។ គោលនយោបាយនេះ កសាងឡើងដោយបានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូជាតិ និង ដៃគូអន្តរជាតិតាមរយៈសិក្ខាសាលា និង កិច្ចប្រជុំការងារជាបន្តបន្ទាប់ទាំងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង នៅក្នុងតំបន់ ។

២. ការវិភាគស្ថានភាព

ព្រមជាមួយឧបសគ្គដ៏ច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ ដែលកម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវតែពុះពារជំនះអោយបាន ដើម្បីអាចផ្តល់ការអប់រំប្រកបដោយគុណភាពសំរាប់ទាំងអស់គ្នានោះ គេហាក់ដូចជាសង្កេតឃើញថា បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ស្ថិតនៅលំដាប់ចុងក្រោយក្នុងបញ្ជីអាទិភាពនៅឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀតនោះប្រសិនបើគេមិនបានចាត់អោយមានសកម្មភាពអ្វីនាពេលឆាប់ៗនេះទេ នោះកម្ពុជាពិតជាធ្វើដំណើរយឺតដាច់ឆ្ងាយពីប្រទេសជិតខាងជាពុំខាន ហើយនៅក្នុងខណៈនោះពលរដ្ឋក្នុងយុវវ័យរបស់ខ្លួនក៏ពិតជានឹងគ្មានបំណិនចាំបាច់សំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការរស់នៅ នៅក្នុងយុគសម័យឌីជីថលនេះដែរ ។ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នេះអាចជួយអោយគ្រូបង្រៀន បោះជំហានឆ្ពោះទៅរកការបង្រៀន និង របៀបរៀនតាមគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល ។

២.១. កំរិតទទួលបាន និង កំរិតប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន

យោងតាមការអង្កេតវាយតម្លៃ ស្តីពីការត្រៀមលក្ខណៈរបស់ប្រទេសជាសមាជិកសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដែលបានធ្វើឡើងកាលពីឆ្នាំ២០០១ កន្លងមកនេះ ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅលំដាប់ថ្នាក់ទី៨ ក្នុងចំណោមប្រទេសទាំង១០ ជាសមាជិកអាស៊ាន នៅក្នុងន័យថាតើប្រទេសនីមួយៗសំរេចបានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច សង្គមអេឡិចត្រូនិច ពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិច និង រដ្ឋាភិបាល

អេឡិចត្រូនិចបានត្រឹមកំរិតណា ។ គេបានអោយចំណាត់ថ្នាក់ដល់ប្រទេសណាមួយថា ល្អបានត្រូវមលក្ខណៈ "ជាទីសង្ឃឹម" ត្រឹមកំរិតណានោះ ដោយផ្អែកលើភាពចាំបាច់ នៃការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ និង កំលាំងពលករជាអក្ខរជនផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ។

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាតាមរយៈអ៊ិនធឺណែតជាសាធារណៈ គឺនៅមានកំរិត នៅឡើយ ។ ប៉ុន្តែឆ្នាំកន្លងមកនេះ ចំនួនហាងកាហ្វេមានប្រើអ៊ិនធឺណែត បានបង្ហាញខ្លួនច្រើនជាងមុននៅតាមទីប្រជុំជន និង នៅតាមចំណុចគោលដៅទេសចរណ៍ ។ បច្ចុប្បន្ននេះគេសង្កេតឃើញមានហាងកាហ្វេប្រើអ៊ិនធឺណែតច្រើនជាង១០០ កន្លែង នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ និង សង្កេតឃើញហាងប្រើអ៊ិនធឺណែតជាច្រើនផ្សេងទៀត នៅខេត្តសៀមរាប និង ក្រុងព្រះសីហនុ ។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រកំពុងតែ ទទួលបានការពេញនិយមនៅតាមទីប្រជុំជនសំខាន់ៗ ។ ក៏ប៉ុន្តែពលរដ្ឋជាង៨០% ដែលរស់នៅតាមទីជនបទពិតជាមានភ័ព្វសំណាង តិចតួច ឬ ក៏គ្មានឱកាសទាល់តែសោះ នៅក្នុងការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ និង អ៊ិនធឺណែត ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មាន ។ មហាជន នៅតាមជនបទពឹងផ្អែកទាំងស្រុងតែទៅលើវិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ ។

យោងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សហព័ន្ធទូរគមនាគមន៍អន្តរជាតិ គេបាន ដឹងថានៅឆ្នាំ២០០២ ការជ្រៀតចូលអ៊ិនធឺណែត មានកំរិតទាបបំផុតនៅក្នុងប្រទេស កម្ពុជា បើប្រៀបធៀបទៅនឹងកំរិតដែលប្រទេសផ្សេងៗទៀតនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍នេះ ទទួលបាន ហើយតម្លៃប្រើប្រាស់អ៊ិនធឺណែតគឺមានកំរិតខ្ពស់ ។^១

២.២. អាំងឌីកាទ័រអប់រំ

អត្រាពិតនៃការសិក្សា (NER) នៅកំរិតបឋមសិក្សាសំរាប់ឆ្នាំ ២០០២- ២០០៣ បាន ៨៨.៣% ដោយមានចំនួនសិស្សសរុបប្រមាណ ២ ៧៥០ ០០០នាក់ ។ នៅកំរិតមធ្យមសិក្សាវិញនោះ អត្រាពិតនៃការសិក្សាបានត្រឹមតែ ២០% ប៉ុណ្ណោះ ដែលជាអត្រាទាបបំផុតនៅក្នុងចំណោមប្រទេសជាសមាជិកអាស៊ាន ។ ចំនួនសិស្សបាន

^១ "Khmer Internet Cambodia: ករណីសិក្សា" (Internet Telecommunication Union, មីនា 2002)

កើនជាមធ្យមពី ៣៥០ ទៅ ៤០០នាក់ នៅតាមសាលាបឋមសិក្សានីមួយៗ ហើយ និង មានសិស្សប្រមាណជា ៧០០នាក់ នៅតាមវិទ្យាល័យ/អនុវិទ្យាល័យ ក្នុងរយៈពេល ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ ។ នៅកំរិតបឋមសិក្សា និង មធ្យមសិក្សា ផលធៀបសិស្ស-គ្រូ មាន ៥៥:១ និង ២៦:១ រៀងគ្នា (ធៀបទៅនឹងសាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិត ប្រជាធិបតេយ្យឡាវ ដែលមាន ២៨:១ និង ១៥:១ រៀងគ្នា) ។ ផលធៀបនេះ បានធ្លាក់ស្រុតចុះចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៨ ដោយហេតុថាចំនួនសិស្សបានកើនឡើង ជាលំដាប់ ប៉ុន្តែការផ្គត់ផ្គង់គ្រូបង្រៀនដែលបានឆ្លងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនោះមិនទាន់បាន ឆ្លើយតបទៅនឹងកំណើនសិស្សដែលកើនច្រើនឡើងនោះនៅឡើយទេ ។ ផលធៀប សិស្ស-គ្រូ នេះប្រែប្រួលគួរអោយកត់សំគាល់នៅតាមបណ្តាខេត្តផ្សេងៗ និង នៅតាម តំបន់ដាច់ស្រយាល ដោយហេតុថាផលធៀបសិស្ស-គ្រូ នៅកំរិតបឋមសិក្សាអាច កើនខ្ពស់រហូតដល់ទៅ ៩៥:១ ។

ចំនួនម៉ោងអប្បបរមា ដែលសិស្សបានជួបគ្រូនៅក្នុងសាលារៀននោះគឺ ៨០០ ម៉ោងក្នុង១ឆ្នាំសិក្សា ។ តាមការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែងនោះ របាយការណ៍ពីមូលដ្ឋានបាន គូសបញ្ជាក់ថា សាលារៀនភាគច្រើនដំណើរការបង្រៀនបានត្រឹមតែ ៥០០ម៉ោង ប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងឆ្នាំសិក្សានីមួយៗ ។ នៅតាមសាលារៀនដែលបានបង្រៀនពីរវេន ឬ បីវេន ចំនួនម៉ោងដែលសិស្សបានប្រាស្រ័យជាមួយគ្រូនោះធ្លាក់នៅសល់ត្រឹមតែ ៣៥០ ម៉ោងប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយឆ្នាំសិក្សា ។

២.៣. ស្ថានភាពបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ក្នុងការអប់រំនាពេលបច្ចុប្បន្ន ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ ឆ្នាំ ២០០៤-២០០៨

យុទ្ធសាស្ត្រឆ្លងផ្នែកសំរាប់ពង្រឹងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ គឺបង្កើន ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទង ដោយអនុវត្តតាមគោល នយោបាយថ្មីស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទង របស់ក្រសួងដែល បានអនុម័តនៅដើមឆ្នាំ២០០៤ ។ អាទិភាពមួយទៀត គឺពង្រឹងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ដោយផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនៅគ្រប់កំរិត ដែលជាផ្នែក មួយនៃវិធានការធ្វើវិមជ្ឈការ ។ កំណែសំរួលការចូលរៀន និង គុណភាពត្រូវបានគាំទ្រ

ដោយការផ្តល់កាលានុវត្តភាព ក្នុងការសិក្សាពិចម្ងាយដោយផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទង (ឧ. ការអភិវឌ្ឍន៍គ្រូបង្រៀន ការសិក្សាពិចម្ងាយ សំរាប់កំរិតបរិញ្ញាប័ត្រជាន់ខ្ពស់) ការដាក់អោយអនុវត្តកម្មវិធីយល់ដឹងអំពីកុំព្យូទ័រនៅ ក្នុងសាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ និងគ្រឹះស្ថានក្រោយមធ្យមសិក្សា ។ ទន្ទឹមនេះដែរ ក្រសួងប្រើប្រាស់សមត្ថភាពរបស់ផ្នែកឯកជនក្នុងការកសាងកម្មវិធី និងផ្តល់តាមប្រព័ន្ធ ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានចម្រុះ (multi-media) សំរាប់ពង្រីកកម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទង និង បង្កើនការយល់ដឹងអំពីជំងឺ អេដស៍-ហ៊ីវ ។

២.៣.១. ការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងការ បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀន

នាពេលថ្មីៗកន្លងមកនេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា បានបង្ហាញសក្ខីភាព នៃការប្តេជ្ញាចិត្តមោះមុត លើកំពស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅក្នុង ការអប់រំ ដោយបានតម្រូវអោយគរុសិស្សទាំងអស់រៀនមុខវិជ្ជាបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ចំនួន ២ម៉ោង ក្នុងមួយសប្តាហ៍ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៣ តរៀងទៅ ។

ចំនួនកុំព្យូទ័រនៅតាមសាលាគរុកោសល្យនានា បានកើនឡើងគួរអោយចាប់ អារម្មណ៍ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៣ ។ កុំព្យូទ័រមួយចំនួនក្នុងចំណោមកុំព្យូទ័រទាំងនោះ បានមកពីការចំណាយថវិកាផែនការសកម្មភាពជាអាទិភាព និងមួយចំនួនផ្សេងទៀត បានមកពីប្រភពជំនួយផ្សេងៗ ។ បរិមាណកុំព្យូទ័របានកើនច្រើនគួរអោយកត់សំគាល់ ហើយគ្រប់សាលាគរុកោសល្យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានបន្ទប់បណ្តុះបណ្តាលការប្រើប្រាស់ កុំព្យូទ័ររៀងៗខ្លួន ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៣ នេះ ផលធៀបគរុសិស្ស-កុំព្យូទ័រនៅ តាមមជ្ឈមណ្ឌលគរុកោសល្យភូមិភាគ និង សាលាគរុកោសល្យ និង វិក្រិតការខេត្ត-ក្រុង មាន ៦៥:១ ។ ផលធៀបនេះបានថយចុះនៅត្រីម ៣២:១ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៤ ។ ប្រការនេះបានជួយបង្កលក្ខណៈអោយស្ថាប័នគរុកោសល្យទាំងឡាយ អាចចាប់ផ្តើម វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍រៀងៗខ្លួន ។

ប៉ុន្តែសាលាគរុកោសល្យទាំងអស់ ពុំមែនសុទ្ធតែមានកុំព្យូទ័រគ្រប់គ្រាន់សំរាប់
បង្រៀនវគ្គបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ អោយមានប្រសិទ្ធភាពនោះ
ឡើយ ។ សាលាខ្លះជួបបញ្ហាគ្មានថាមពលអគ្គិសនីគ្រប់គ្រាន់ ដែលជាហេតុតម្រូវអោយ
គេពឹងផ្អែកលើម៉ាស៊ីនភ្លើង ឬ តម្រូវអោយផ្អាករាល់ការប្រើប្រាស់បរិធានអគ្គិសនី
ផ្សេងៗទៀត ឬ សុំអោយការិយាល័យផ្សេងៗទៀតត្រូវបិទចរន្តអគ្គិសនី ហើយនិង
ផ្អាកការងារខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នសិន ដើម្បីបង្កលក្ខណៈអោយបន្ទប់រៀនកុំព្យូទ័រ
អាចដំណើរការរៀនបាន ។

នៅដើមខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០០៤ គ្រូឧទ្ទេសចំនួនជាងពាក់កណ្តាលនៃគ្រូឧទ្ទេស
ទាំងអស់ ៦០០ នាក់ មកពីសាលាគរុកោសល្យ និង វិក្រិតការខេត្ត-ក្រុងទាំង ១៨ និង
មជ្ឈមណ្ឌលគរុកោសល្យភូមិភាគទាំង ៦ បានឆ្លងកាត់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបំណិន
បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ជាមូលដ្ឋាន និងប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា
ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ នៅក្នុងការងាររដ្ឋបាល និងការបង្រៀន និងការរៀន ។
គ្រូឧទ្ទេសមួយនាក់ មកពីសាលាគរុកោសល្យនីមួយៗ បានឆ្លងកាត់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល
អោយចេះបង្កើតវេបសាយសាមញ្ញដំបូងមួយ ហើយនិងបានដាក់បញ្ចូលគេហទំព័រ
រៀងខ្លួន ទៅក្នុងវេបសាយក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ។ ដោយឡែកពីនេះ
គ្រូឧទ្ទេសមួយនាក់មកពីមជ្ឈមណ្ឌលគរុកោសល្យភូមិភាគទាំងអស់ និង វិទ្យាស្ថាន
ជាតិអប់រំ បានផ្តើមបង្កើតធនធានរៀនតាមវេបសាយ និង ចក្ខុសោតទស្សន៍សំរាប់
មធ្យមសិក្សា តាមរយៈសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលមួយ ហើយនិងបានឆ្លងកាត់វគ្គ
បណ្តុះបណ្តាលថែរក្សា និង ជួសជុលកុំព្យូទ័រ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ នេះ ។

កម្មវិធីសិក្សាមួយសំរាប់រៀនបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅក្នុង
ការបង្រៀន និង រៀនកំពុងតែត្រូវបានអភិវឌ្ឍសំរាប់សាលាគរុកោសល្យខេត្ត-ក្រុង និង
មជ្ឈមណ្ឌលគរុកោសល្យភូមិភាគ ។ កម្មវិធីសិក្សានេះ នឹងមានបញ្ចូលការប្រើប្រាស់
បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ សំរាប់ការងាររដ្ឋបាល ការអភិវឌ្ឍន៍
អាជីពបង្រៀន និង សំរាប់បង្កើតធនធានបង្រៀនជាភាសាខ្មែរផងដែរ ។ នៅកំរិត
មធ្យមសិក្សាវិញនោះ គេនឹងត្រូវប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍
ដើម្បីពង្រឹងការបង្រៀនទៅតាមមុខវិជ្ជា ។

២.៣.២. បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅក្នុងឧត្តមសិក្សា

ការបោះជំហានឈានចូលក្នុងសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ មកនោះ បានបង្កលក្ខណៈអោយមានការបង្កើតគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាឯកជនតូច ធំ ដែលមាន គុណភាពប្លែកៗពីគ្នា ។ គ្រឹះស្ថានអប់រំខ្លះដែលមានវគ្គសិក្សាពេញនិយមខ្លាំងបំផុតនោះ បានបើកបង្រៀនមុខវិជ្ជាពាក់ព័ន្ធជាមួយ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ភាសាបរទេស និង មុខវិជ្ជាជំនួញ ។ ភាគច្រើននៃមហាវិទ្យាល័យទាំងនេះមានទីតាំង នៅក្នុងតំបន់ក្រុង ដោយបានផ្តល់មធ្យោបាយ និងសេវាកម្ម បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ជាទីគាប់ចិត្ត ហើយបានភ្ជាប់ជាមួយនឹងអ៊ិនធឺណែតផងដែរ ។

២.៣.៣. ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ និង ការអប់រំពិចមាយ

ភាពជឿនលឿនក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ និង ខ្លឹមសារជាភាសាខ្មែរ សំរាប់ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ និង ការសិក្សា ពិចមាយនោះច្រើនតែសំរេចបានដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។ ឧទាហរណ៍គួរអោយ កត់សំគាល់នោះ រួមមានមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មាន សហគមន៍ចំនួន២២កន្លែង ដែលកំពុងតែ ផ្តល់លទ្ធភាពជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមទីជនបទ និងទីប្រជុំជន អោយអាចប្រាស្រ័យ ជាមួយអ៊ិនធឺណែតដោយបង់ថ្លៃតិចតួច ។ សាលារៀនមួយចំនួនតូចនៅតាមតំបន់ ដាច់ស្រយាលកំពុងតែប្រើប្រាស់ថាមពលព្រះអាទិត្យ និង ភ្ជាប់ជាមួយតារាវណប ។ អង្គការ "វេទិកាទូទៅនៃកម្ពុជា" (The Open Forum of Cambodia) បានបំពេញ តួនាទីឈានមុខ ក្នុងការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរក្នុងវិស័យបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ។ បច្ចុប្បន្នអង្គការបានឈានមុខគេក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ខ្លឹមសារ វិបផតថល ជាខេមរភាសាដែលជាវេបសាយនាំផ្លូវចូលទៅភ្ជាប់អ៊ិនធឺណែតដ៏ធំជាងគេ តែមួយគត់នៅក្នុងប្រទេស ដោយផ្តល់ជូនអ្នកប្រើប្រាស់អោយបានជ្រាបអំពីព័ត៌មាន ទាក់ទងវិស័យជាច្រើន ដែលរួមមានព័ត៌មានស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ប្រវត្តិសាស្ត្រ និង បរិស្ថាន ។ល។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អង្គការ "វេទិកាទូទៅនៃកម្ពុជា" បានបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល មិនបង់ថ្លៃជាបន្តបន្ទាប់ដូចជា វគ្គបណ្តុះបណ្តាលអំពីការប្រើប្រាស់អ៊ីមែល និង ការបង្កើត វេបសាយជាភាសាខ្មែរជាដើម ។ ក្រៅពីនេះអង្គការកំពុងអនុវត្ត (គំរោងផ្តួចផ្តើម

បង្កើតគ្រឿងទន់ “Software” ភាសាខ្មែរ ដែលមានឈ្មោះថា khmeros) ដែលមាន បំណងបង្កើតគ្រឿងទន់ “Software” មានអានុភាពខ្ពស់ជាភាសាខ្មែរ ហើយឥតគិតថ្លៃ ដោយសមស្របទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាយើង ។ ដោយហេតុថាមូលដ្ឋានហេដ្ឋា រចនាសម្ព័ន្ធយើងនៅខ្សត់ខ្សោយនោះ ពលរដ្ឋខ្មែរមួយចំនួនធំនៅតាមជនបទ អាចទទួល បានព័ត៌មានតែតាមរយៈវិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ប៉ុណ្ណោះ ហើយគេក៏នៅពុំទាន់ទាញយក គុណប្រយោជន៍អោយបានពេញទំហឹង ពីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានចម្រុះអប់រំនៅឡើយ ។

២.៤. ការត្រៀមលក្ខណៈបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅតាមសាលារៀន

ក្នុងចំណោមសាលាមធ្យមសិក្សាទាំង ៦៩៨ នៅទូទាំងប្រទេសមានតែសាលា ចំនួន១៣%ប៉ុណ្ណោះដែលមានអគ្គិសនី ៨% ផ្សេងទៀតមានម៉ាស៊ីនភ្លើង និង ៤% ប្រើថាមពលព្រះអាទិត្យ ។ សាលាមធ្យមសិក្សា ៧៥% ពុំទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ ថាមពលអ្វីទាំងអស់ ។^២

សាលារដ្ឋចំនួនតិចតួចណាស់ ដែលមានកុំព្យូទ័រសំរាប់រៀន ។ អនុវិទ្យាល័យចំនួន ៦% និង វិទ្យាល័យចំនួន ៣៥% មានកុំព្យូទ័រមួយគ្រឿង ឬ ពីរគ្រឿងសំរាប់តែការងារ រដ្ឋបាលប៉ុណ្ណោះ ។ វិទ្យាល័យចំនួនត្រឹមតែ ៨ មានកុំព្យូទ័រច្រើនលើសពី ១០ គ្រឿង ។

លើសពីនេះក្រៅពីសាលារដ្ឋ សាលារៀនឯកជនមួយចំនួនធំ បានបើកវគ្គ បង្រៀនកុំព្យូទ័រ ។ នៅដើមឆ្នាំ២០០៥ នេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា មានផែនការធ្វើការអង្កេតកំរិតជាតិមួយ ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានលំអិតស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ក្នុងការអប់រំ ។

៣. យុទ្ធសាស្ត្រលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងការអប់រំ

៣.១. គោលដៅរយៈពេលមធ្យម

ទិសដៅរយៈពេលមធ្យមសំរាប់រយៈពេល ២០០៤-២០១០ មាន :

^{១៤} ប្រភព : មជ្ឈមណ្ឌលប្រព័ន្ធព័ត៌មានគ្រប់គ្រងអប់រំ (EMIS) នាយកដ្ឋានផែនការ (ក្រសួង អយក) ២០០២-២០០៤

- ក). កសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ និង ផ្តល់គ្រឿងរឹង “Hardware” សំរាប់ការអប់រំ និង ការបណ្តុះបណ្តាល ។ កិច្ចការនេះ រួមមានការរៀបចំបន្ទប់កុំព្យូទ័រ និង ការបង្កើតបណ្តាញ (ក្នុងស្ថាប័នផ្ទាល់នីមួយៗ អ៊ិនត្រាណែត និង អ៊ិនធឺណែត) ។ ក្រសួងនឹង ផ្តល់កុំព្យូទ័រអោយគ្រឹះស្ថានសិក្សា សាលាមធ្យមសិក្សា មហាវិទ្យាល័យ /សកលវិទ្យាល័យ មន្ទីរអប់រំ យុវជន និង កីឡាខេត្ត/ក្រុង ការិយាល័យ អប់រំយុវជន និងកីឡា ស្រុក/ខ័ណ្ឌ មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាសហគមន៍ ។ បណ្តាសាយកង្កាននៅក្រោមឱវាទក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា មន្ទីរអប់រំ យុវជន និង កីឡា ខេត្ត/ក្រុង ការិយាល័យអប់រំ យុវជន និង កីឡាស្រុក/ខ័ណ្ឌ នឹងមានបណ្តាញភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា ដើម្បី អាចប្រាស្រ័យទាក់ទង និង ទទួលបានមូលដ្ឋានទិន្នន័យ និង ធនធាន ផ្សេងៗសំរាប់ការងារគ្រប់គ្រងអប់រំ ។
- ខ). អភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះតម្រូវការក្នុងវិស័យ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ និង អប់រំ ។
- គ). លើកស្ទួយបំណិនត្រិះរិះច្នៃប្រឌិត បំណិនប្រាស្រ័យទាក់ទងព័ត៌មាន និង បំណិនដោះស្រាយបញ្ហា បំណិនស្រាវជ្រាវ និង បំណិនកែច្នៃ និង ទាញយកព័ត៌មាន ដោយប្រើបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ដែលជាឧបករណ៍ក្នុងការបង្រៀន និង ការរៀន ។
- ឃ). បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងាររដ្ឋបាល ដោយប្រើបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងអប់រំ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ ឧបករណ៍ទាំងនេះ ដូចជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានអប់រំជាដើម ។

៣.២. យុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលមធ្យម

៣.២.១. ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

- ក). នៅខុត្តមសិក្សាសាធារណៈ និង ឯកជន ចាំបាច់ត្រូវបើកវគ្គអោយបានច្រើន គ្រប់រូបភាពសំរាប់អាជីព បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ។
- ខ). នៅសាលាគរុកោសល្យ ចាំបាច់ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលគ្រូឧទ្ទេសទាំងអស់ អោយចេះប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ សំរាប់ ការងាររដ្ឋបាល និង ការអភិវឌ្ឍន៍អាជីព ។ ក្រៅពីនេះត្រូវបណ្តុះបណ្តាល គ្រូបង្រៀននៅវិទ្យាល័យ/អនុវិទ្យាល័យ ទាំងអស់អោយក្លាយជា អក្ខរជនបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ដើម្បីធ្វើអោយ គ្រូទាំងអស់ចេះប្រើបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍ សំរាប់ ជួយការបង្រៀន និងការរៀន ។
- គ). កែលំអកម្មវិធីសិក្សាអោយតាមទាន់បច្ចុប្បន្នភាពសំរាប់បណ្តុះបណ្តាល គ្រូបឋមសិក្សា ដោយបញ្ចូលការប្រើបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ សំរាប់ការងាររដ្ឋបាល និង ការអភិវឌ្ឍន៍អាជីព ។
- ឃ). កែលំអកម្មវិធីសិក្សាអោយមានលក្ខណៈបច្ចុប្បន្នភាពសំរាប់បណ្តុះបណ្តាល គ្រូមធ្យមសិក្សា ដោយបញ្ចូលការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ សំរាប់ការងាររដ្ឋបាល ការអភិវឌ្ឍន៍អាជីព និងប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នេះ ជាឧបករណ៍ជួយការបង្រៀន និង រៀន ។
- ង). ជំរុញសកម្មភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង សិក្សាដោយឯករាជ្យពេញមួយ ជីវិតនៅគ្រប់ស្ថាប័នអប់រំទាំងអស់ ។
- ច). បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកជូនស្ថាប័ននីមួយៗ យ៉ាងហោចណាស់ ១នាក់ អោយចេះថែរក្សា និង ជួសជុលកុំព្យូទ័រ ។

៣.២.២. គ្រឿងរឹង “Hardware” និង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

- ក). បំពាក់គ្រឿងរឹង និង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់ទាំងឡាយ ជូនសាលា គរុកោសល្យ និង សកលវិទ្យាល័យទាំងអស់ ដើម្បីអនុញ្ញាតអោយគ្រូ និង សិស្ស បានប្រាស្រ័យប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ និងអ៊ិនធឺណែត ។ ផ្តល់ថវិកាសំរាប់ជួសជុល និង ថែរក្សាកុំព្យូទ័រ ។
- ខ). ផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីជូនគ្រប់វិទ្យាល័យ/អនុវិទ្យាល័យ និង បំពាក់គ្រឿងរឹង អោយសាលារៀនទាំងអស់នោះ ដើម្បីអោយសិស្សបានប្រាស្រ័យ ប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ជាជំនួយដល់ការសិក្សារបស់ខ្លួន ។ គេគប្បីប្រើប្រាស់ធនធានដែលមានស្រាប់អោយអស់លទ្ធភាព ជាឧទាហរណ៍ បន្ទប់កុំព្យូទ័ររបស់សាលារៀន គប្បីត្រូវបានប្រើប្រាស់ផងដែរដោយ សហគមន៍ និង កុមារក្រៅសាលារៀន ដែលមិនធ្លាប់ចូលរៀនក្នុងសាលា រៀន ។
- គ). ផ្តល់សេវាកម្មចល័តរៀនបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ជូនចំពោះសហគមន៍ដែលជួបការលំបាក ។
- ឃ). ជំរុញការប្រើប្រាស់មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាសហគមន៍ មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មាន សហគមន៍ និង បណ្ណាល័យសហគមន៍ ។ ពង្រីកសកម្មភាពបន្ថែម ដោយបញ្ចូលការប្រើប្រាស់វីដេអូ វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ សំរាប់ការរៀន ។ ដោយធ្វើការជាមួយដៃគូអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។ បង្កលក្ខណៈ ងាយស្រួលអោយបានច្រើនថែមទៀតជូនយុវជនក្រៅសាលារៀន ។
- ង). បង្កើតស្ថានីយទូរទស្សន៍ ស្ថានីយវិទ្យុ និង ផ្តល់បុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបំរើអោយប្រព័ន្ធអប់រំ ។
- ច). ផ្តល់ចរន្តអគ្គិសនី និង ការភ្ជាប់អ៊ិនធឺណែត ជូនសាលាមធ្យមសិក្សានៅ ទីណាដែលអាចធ្វើបាន ។

**៣.២.៣. ការអភិវឌ្ឍន៍ឌីជីថលក្នុងស្រុក និង ការប្រើប្រាស់គ្រឿងទន់
“Software” ដែលមិនចាំបាច់បង់ថ្លៃ**

- ក). លើកទឹកចិត្តអោយប្រើគ្រឿងទន់ពីប្រភពមិនបង់ថ្លៃណាមួយ ដូចជា Linux និង Star Office ។ គ្រឿងទន់ពីប្រភពចំហ ឬគ្រឿងទន់មិនចាំបាច់បង់ថ្លៃនេះ សំដៅយោងដល់គ្រឿងទន់ទាំងឡាយដែលគេទាំងអស់គ្នាអាចចម្លង ហើយអាចប្រើប្រាស់បានដោយមិនចាំបាច់បង់ថ្លៃទិញគ្រឿងទន់នោះ ឬ ជាគ្រឿងទន់ដែលមានច្បាប់រក្សាសិទ្ធិមិនតឹងរឹង ។
- ខ). ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ឌីជីថលជាភាសាខ្មែរ សំរាប់សាលារៀនក្នុងប្រព័ន្ធការអប់រំពិចម្រាយ និង បណ្តាកម្មវិធីមានតម្លៃសមមូល ដោយផ្តល់រង្វាន់ប្រចាំឆ្នាំជូនបណ្ឌិត្យាដៃឆ្នើមៗ ជាធនធានសំរាប់បង្រៀន និង រៀន ដែលបានដាក់ជូនទៅគ្រឹះស្ថានជាតិ ប្រមូល និង ផ្សព្វផ្សាយធនធានបង្រៀន និង រៀនតាមបណ្តាញ (National Clearinghouse) ។
- គ). ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិ (Operating System) ជាភាសាខ្មែរ ដែលនឹងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលទូលំទូលាយជូនដល់អក្ខរជននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាអោយបានប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នេះ នៅក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងព័ត៌មាន និង ការរៀនរបស់ខ្លួន ។

៣.២.៤. ការប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅតាមសាលារៀន

- ក). នៅតាមសាលាមធ្យមសិក្សាត្រូវជំរុញការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ដើម្បីពង្រឹងគុណភាពបង្រៀន និង រៀន ជាដំបូងក្នុងមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ភាសាបរទេស វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម និង គណិតវិទ្យា ។

- ខ). កែសំរួលកម្មវិធីសិក្សាសំរាប់កំរិតមធ្យមសិក្សា ដោយដាក់បញ្ចូលអោយមានការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ក្នុងការបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ភាសាបរទេស វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម និង គណិតវិទ្យា នៅទីណាដែលអាចធ្វើបាន ។ កម្មវិធីសិក្សាគប្បីលើកទឹកចិត្តអោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាផងដែរ ដូចជាការប្រើវីស៊ីឌី កាស្បែកវីដេអូ និង កាស្បែកស្តាប់ វិទ្យុ និង ទូរទស្សន៍ជាដើម ។
- គ). ផ្តល់បំណិនបច្ចេកវិទ្យានេះ ក្នុងរូបភាពជាវគ្គបំប៉នបំណិនជីវិត នៅទីណាដែលមានធនធានល្មមនឹងអាចធ្វើបាន ។
- ឃ). ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ នៅតាមសាលារៀននេះគប្បីគោរពតាមក្រមសីលធម៌ សំដៅឆ្លើយតបទៅនឹងចតុស្តម្ភអប់រំ ។

៣.២.៥. ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពុទ្ធិ

- ក). បង្កើតគ្រឹះស្ថានប្រមូល និង ផ្សព្វផ្សាយធនធានបង្រៀន និង រៀនតាមបណ្តាញជាខេមរភាសា និង ជាភាសាបរទេស ។
- ខ). ធានាអោយមានការភ្ជាប់ឃ្នាំងព័ត៌មាន ដែលមានប្រយោជន៍ដល់ការអប់រំ និង វៃបសាយ ធានាអោយមានការប្រមូលធនធានបង្រៀន និង រៀន ដែលកសាងដោយគ្រូ និង បុគ្គលអាជីពដទៃទៀត និង ធានាអោយមានការប្រមូលគ្រឿងទន់ដែលអាចប្រើប្រាស់បានដោយមិនចាំបាច់បង់ថ្លៃ (freeware) និង គ្រឿងទន់ “Software” ដែលអាចប្រើប្រាស់រួមគ្នាបាន (Shareware Software) ដែលអ្នកប្រើប្រាស់អាចចម្លងចេញ (Download) បានតាមបណ្តាញនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ពីវៃបសាយ នៅលើពិភពលោក ។

៣.២.៦. ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ តាមរយៈ សាលារៀនចំហ និង ការអប់រំពីចម្ងាយ

ដោយហេតុថា កុមារអាយុពី ១២-១៥ឆ្នាំ ត្រឹមតែ ២០% បានចូលរៀននៅ កំរិតមធ្យមសិក្សា នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៤ នេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានជំរុញ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នេះ សំរាប់ជួយពង្រឹងការចូល សិក្សានៅកំរិតបឋមសិក្សា និង មធ្យមសិក្សាតាមរយៈ "សាលារៀនចំហ" (Open Schools) ។ សាលារៀនចំហ ការអប់រំពីចម្ងាយ ឬ ការអប់រំមានតម្លៃសមមូលនេះ នឹងត្រូវបង្កើតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃផែនការ ៥ឆ្នាំ (ESSP) បច្ចុប្បន្ន (២០០៤-០៨) ដើម្បីផ្តល់ :

- ក). ឱកាសអប់រំនៅតាមទីតាំងដាច់ស្រយាល ដែលគ្មានសាលារៀនធម្មតា ក្នុងប្រព័ន្ធនៅទីនោះ ។
- ខ). ជំរើសមួយជូនអ្នកសិក្សា ពោលគឺគេចង់រៀនអំពីអ្វី រៀននៅពេលណា និង រៀននៅទីណា ។
- គ). បណ្តាញមានសុវត្ថិភាពមួយជូនដល់សិស្សបោះបង់ការសិក្សា អោយ អាចបន្តការសិក្សារបស់ខ្លួន ។
- ឃ). ការអប់រំដល់អ្នកដែលចង់ធ្វើការផងរៀនផង ។

សេវាអប់រំនេះនឹងត្រូវផ្តល់ជូនតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយបោះពុម្ព និងតាមរយៈ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានចម្រុះ មានអន្តរកម្ម (interactive multi-media) ដែលរួម មានវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ទូរស័ព្ទចល័ត អ៊ិនធឺណែត និង អ៊ីមែលជាដើម ។ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា មានចេតនាបង្កើត វិទ្យុអប់រំ និង ទូរទស្សន៍អប់រំផ្ទាល់ខ្លួននៅ ក្នុងអាណត្តិពេលវេលានៃការអប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នានេះ ។

៣.២.៧. ការប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍នៅតាម សកលវិទ្យាល័យ

ដោយហេតុថា កម្ពុជាកំពុងតែខ្វះខាតសាស្ត្រាចារ្យ ដែលឆ្លងកាត់ការបណ្តុះបណ្តាលល្អត្រឹមត្រូវនោះ សកលវិទ្យាល័យទាំងឡាយ ត្រូវតែប្រើប្រាស់ធនធានមនុស្សដែលខ្លួនមានតិចតួចខ្សោយនេះ អោយអស់លទ្ធភាព និង សមត្ថភាពតាមរយៈបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ដោយភ្ជាប់អ្នកសិក្សាទៅនឹងធនធានរៀនមានប្រយោជន៍នៅទូទាំងពិភពលោក ។ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា នឹងជំរុញការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ នៅក្នុងដំណើរការបង្រៀន និង រៀន ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង ការងាររដ្ឋបាល ដោយបង្កើតសមាគមគាំទ្រ (a cyber campus consortium) ហើយនិងភ្ជាប់សម្ព័ន្ធនេះ ទៅជាមួយនឹងសកលវិទ្យាល័យបណ្តុះបណ្តាលពិចម្ភាយ (virtual universities) នៅតាមបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗទៀត ។ ក្រសួងក៏នឹងគាំទ្រជំរុញប្រែក្លាយសៀវភៅភាសាខ្មែរអោយទៅជាទិន្នន័យឌីជីថល និង បកប្រែសៀវភៅបរទេសដែលមានប្រយោជន៍ខ្ពស់អោយទៅជាសៀវភៅភាសាខ្មែរដែរ ។

៣.២.៨. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និង ការកសាងដែក្ខ

- ក). លើកកម្ពស់កិច្ចសហការជាមួយអង្គការជាតិ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អង្គការអន្តរជាតិ និង សប្បុរសជនទាំងនៅក្នុង និង ក្រៅប្រទេសដើម្បីជំរុញសន្តិវិធីបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ ក្នុងការអប់រំនៅកម្ពុជា ។
- ខ). កសាងភាពដែក្ខជាមួយសហគមន៍ស៊ីវិល និង ក្រុមហ៊ុនឯកជននៅក្នុង និង ក្រៅប្រទេស ដើម្បីចែករំលែកធនធានបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន និង សារគមនាគមន៍ សំដៅកាត់បន្ថយគំលាតឌីជីថលនៅក្នុងតំបន់ ។

៤- ផែនការសកម្មភាព

ផ្អែកលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ (ESP) ២០០៤-០៨ និង កម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំនោះ រាល់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និង ជាពិសេសក្រសួងនិងត្រូវអភិវឌ្ឍផែនការសកម្មភាពក្រុងដនិយមរៀងខ្លួន ដើម្បីបង្កលក្ខណៈអោយប្រទេសកម្ពុជាអាចប្រែក្លាយគោលនយោបាយ និង យុទ្ធសាស្ត្រអប់រំនេះ ទៅជាលទ្ធផលជាក់ស្តែងប្រកបដោយគុណភាព និង ធានាការអភិវឌ្ឍមួយប្រកបដោយនិរន្តរភាព នៅចំពោះមុខពិភពលោកដែលប្រែប្រួលយ៉ាងឆាប់រហ័សនេះ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ : ចំនួនសិស្សរៀនពេញម៉ោងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា^៣

	ចំនួនសិស្ស	ចំនួនសាលារៀន
មត្តេយ្យសិក្សា	៧២,២២៤	១,២៣៨
បឋមសិក្សា	២,៧៤៧,០៨០	៦,០៦៣
មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ	៤៥៩,៩៨៦	៤៨៦
មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	១៥៣,៧៥៨	២១២

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ : ផលធៀបគុណសិស្ស-កុំព្យូទ័រនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៤^៤

សាលាគុណសិស្សខេត្ត-ក្រុង (បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបឋមសិក្សា)	៣៥:១
មជ្ឈមណ្ឌលគុណសិស្សភូមិភាគ (បណ្តុះបណ្តាលគ្រូមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ)	២៧:១
វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ (បណ្តុះបណ្តាលគ្រូមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ)	១៨:១
សាលាមធ្យមសិក្សាគុណសិស្សមត្តេយ្យមជ្ឈឹម	២០:១

^៣ ប្រភព : មជ្ឈមណ្ឌលប្រព័ន្ធព័ត៌មានគ្រប់គ្រងអប់រំ (EMIS)

នាយកដ្ឋានផែនការ (ក្រសួង អយក) ២០០៣-២០០៤

^៤ ប្រភព : នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល និង វិក្រិតការ ក្រសួង អយក / អង្គការ UNESCO (២០០៤)

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣ : ស្ថានភាពប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអេឡិចត្រូនិច និង ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានបោះពុម្ព នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា^៥

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអេឡិចត្រូនិច	
ទូរទស្សន៍	
ស្ថានីយ៍ជាតិ (១ នៅភ្នំពេញ និង ១នៅខេត្ត)	២
ស្ថានីយ៍ក្នុងស្រុក (នៅភ្នំពេញ)	៥
ស្ថានីយ៍ទូរទស្សន៍ខ្សែកាប (នៅភ្នំពេញ)	២
ចំនួនទូរទស្សន៍ក្នុង ១០០០ នាក់	៨ *
វិទ្យុ	
ស្ថានីយ៍ជាតិ (AM និង FM)	២
ស្ថានីយ៍ក្នុងស្រុក (FM)	១៣
ចំនួនវិទ្យុក្នុង ១០០០ នាក់	១១៩*
ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានបោះពុម្ព	
សារព័ត៌មានភាសាខ្មែរ	១៣៥
សារព័ត៌មានភាសាបរទេស	៣៧
ទស្សនាវដ្តីភាសាខ្មែរ	៤០
ព្រឹត្តិបត្រផ្សេងៗ	២១
កុំព្យូទ័រ	
ចំនួនកុំព្យូទ័រក្នុង ១០០០ នាក់	១,៥*
អ្នកប្រើប្រាស់អ៊ិនធឺណែត	៦ ០០០*
ទូរស័ព្ទ	
ចំនួនទូរស័ព្ទខ្សែក្នុង ១ ០០០ នាក់	២*
ចំនួនទូរស័ព្ទដៃ ក្នុង ១ ០០០ នាក់	១៧*
អ៊ិនធឺណែត	
អ្នកប្រើប្រាស់អ៊ិនធឺណែតក្នុង ១ ០០០នាក់	១០*

^៥ ក្រសួងព័ត៌មាន CCI និង ICT/UNESCO 2002

* ស្ថិតិក្រុមទិន្នន័យ-ធនាគារពិភពលោកឆ្នាំ ២០០៣

គោលនយោបាយនេះ កសាងឡើងដោយ ក្រសួង អប់រំ យុវជន និង កីឡា
 ដោយបានជំនួយឧបត្ថម្ភហិរញ្ញវត្ថុពីមូលនិធិជប៉ុន (JFIT) និង
 ជំនួយឧបត្ថម្ភបច្ចេកទេសពីអង្គការ យូណេស្កូ (UNESCO)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

JFIT

PHNOM PENH